

τὰς σκουριασμένας ιδέας μου, τὰς ὁποίας πρέπει ν' ἀφίσω, διότι φοβοῦμαι ὅτι αὐταὶ θὰ μὲ στείλουν καμμιὰ φορὰ ἢ εἰς ἓνα κατάστημα φιλανθρωπικὸν ποῦ ἔκαμιν ἓνας Χιώτης καὶ πατριώτης μου βλέπετε, ὅχι μακρὰν τῶν Ἀθηναίων, ἢ εἰς τὴν Κέρκυραν νὰ κάμω κάνενα ταξειδάκι χάριν . . . ἀναφυχῆς.

Τώρα δὲ ὅσοι ἐδιαβάσατε τὴν εἰκόνα μου καὶ μ' ἐγνωρίσατε, δεχθῆτε τὰ συγχαρητήριά μου, ὅσοι δὲ δὲν μ' ἐγνωρίσατε, ἐρωτήσατε, ἂν θέλετε, νὰ μάθητε ποιά εἶμαι. . . .

Ἐγὼ

† ΔΗΜΗΤΡΑ Γ. ΚΟΝΤΟΥ

ΤΑ ΦΥΛΛΑ ΕΠΕΣΑΝ

ΣΟΝΝΕΤΑΚΙΑ — ΑΚΟΥΑΡΕΛΛΕΣ — ΚΟΥΒΕΝΤΕΣ

Κηφνοσδιὰ

ΙΛΗ, ἀραιά, μανὴ καταπίπτει ἡ βροχὴ. Τὰ βελονοειδῆ τῶν πευκῶν φύλλα ἐκβάλλουσιν ἐλαφρὸν συριγμὸν ὑπὸ τὸν ὑγρὸν ἀσπασμὸν τῆς, ἐνῶ ἡ παχεῖα καὶ ἐριθῶλαξ τῆς Κηφησιᾶς γῆ ἀναδίδει τὴν ἰδιόζουσαν ἐκείνην ὄσμην, τὴν ὄσμην τῆς βροχῆς.

Στηριγμένοι ἐπὶ τοῦ παχέος κορμοῦ παλαιοῦ, ἀλλὰ πυκνοφύλλου πεύκου, προσηπισμένοι κατὰ τῆς βροχῆς ὑπὸ τοῦ πυκνοῦ του φυλλώματος θεῶμαι καὶ ἀπολαμβάνω.

Περίξ τοῦ κορμοῦ λευκᾶζων σχηματίζεται κύκλος, ἐνῶ ἀμέσως μετ' αὐτὸν ἡ γῆ ὑγρανθεῖσα ἐναλλάσσει τὸ φαιὸν πρὸς τὸ μέλαν χρῶμα. Τὸ βλέμμα μειὰ κόπου πολλοῦ πρὸς τὸν ὀρίζοντα φέρεται. Ἡ βροχὴ σχηματίζει πυκνὴν οὐμίχλην, παρέχει ἐντελῶς τὴν ἐντύπωσιν λεπτοῦ λευκοῦ πέπλου βεβρεγμένου.

Ποῦ καὶ που ὁμῶς παραδόξως ὁ πέπλος ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τοῦ ἀνέμου ἀνυψοῦται ἢ καὶ σχίζεται καὶ ὁ ὀφθαλμὸς διακρίνων πέραν, μακρὰν μικρὸν μαυρισμένον τεμάχιον τοῦ δάσους τῆς Πεντέλης ἢ καὶ μικροσκοπικὸν καθρέπτειν, τεμάχιον ἐπιφανείας θλασσης φωτιζόμενον ἀπὸ δραπέτιδας ἠλιακὰς ἀκτῖνας.

Τὸ σπάνιον τοῦ θεάματος δι' Ἀθηναίων, ἢ μεθυστικὴ τῆς βροχῆς ὁσμὴ μὲ καθιστῶσι γενναιότερον. Τὴν βροχὴν περιφρονῶν διέρχομαι τὴν ὁδὸν καὶ εἰσδύω εἰς τὰς πυκνάς λόγχμας τὰς πλαισιούσας τὴν ὁδὸν Μαρθῶνος.

Κόσμος ὅλος κάλλους, σιγῆς, μυστηρίου. Κόσμος ντροπαλὸς καὶ μετριόφρων, κόσμος ἀπαιτῶν μάτι ὀξύ, αἰσθήσεις λεπτὰς καὶ ψυχὴν ζητοῦσαν ἐν τῇ φύσει τοῦ πόνου τῆς τὴν λήθην.

Ὑπὸ τὴν σκιὰν τῶν πευκῶν τὸ ἔδαφος ξηρὸν καὶ εἶτα μικρὰ μονοπάτια διὰ μέσου δαιδάλων πρίνων καὶ ροδοσφινῶν καὶ σχοιῶν καὶ δένδρων. Ἐδῶ κλείεται τὸ μονοπάτι ἀπὸ ἄγριον κισσὸν ἐκτείνοντα τοὺς πλοκάμους του πρὸς τὴν ὑπερκειμένην πεύκην, ἐνῶ παρὰ πέραν κενὸν διάστημα, χαῖνον καὶ ἄχαρες, ἔργον τῆς βαρβάρου χειρὸς σκαιοῦ ὑλοτόμου. Ἡ ζωὴ τοῦ μικροκόσμου φαίνεται σθεθεῖσα. Ἄλλ' ὑπὸ τοὺς κλάδους τῶν θάμνων, πρὸς τὴν ρίζαν αὐτῶν ζωῦριά τινα φαίνονται περιφρονοῦντα τὴν ὀργὴν τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἐργαζόμενα τὸν σκληρὸν τῆς ὑπάρξεως ἀγῶνα. Ραθύμως ὁμῶς, κοπιωδῶς, ὅσων μουδιασμένα. Μήπως καὶ αὐτῶν τὰ νεῦρα ἢ νοτιὰ νερούλιαζέει;

Καὶ εἶναι ὠραῖον τὸ πράσινον φύλλωμα τῶν πευκῶν ὑπὸ τὴν βροχὴν, καὶ τῶν σχοιῶν οἱ σμαράγδινοι κλώνες, καὶ οἱ μικροὶ ἀδάμαντες, οἱ σχηματιζόμενοι ἐκ διολισθησάσης σταγῶνος ἐπὶ τῶν ἰστών τῆς ἀράχνης, οἱ τόσον τῶν πραγματικῶν ὠραιότεροι.

Καὶ ἡ βροχὴ πίπτει, ψιλή, σιγηλή, ἐνῶ τῶν πευκῶν ἡ κόμη λαμβάνει τὸ τόσον σπάνιον δι' αὐτὴν λουτρόν. Καὶ ἡ ἡδονὴ εἶναι μεγάλη, ἀνέκφραστος, ἀπερίγραπτος τοῦ νὰ ἦσαι μόνος, ὀλομόναχος ἐν μέσῳ τοῦ εὐγλώττου τῆς φύσεως κάλλους, μακρὰν, μακρὰν τοῦ ἀνθρώπου, τῆς λίμης του, τῆς ἐνοχλήσεώς του, τῆς ἀναπνοῆς του, τῆς πλαδαρότητός του, τῶν ἀστείων του, τῶν ἀπαιτήσεών του, τῆς πεζότητός του, τῆς σάχλας του.

Μόνος, μόνος μὲ τὸν πόνον σου, μὲ τὴν ἀηδίαν τῆς ζωῆς, μὲ τοὺς κρυμμένους σου πόθους, μέσα στὸ ἀπέριπτον, στὸ μετριόφρον, στὸ σιγηλὸ κάλλος τῆς ὠραίας Κηφησσιᾶς.

Τὰ ἴχνη ἐσδέσθησαν

Ἡ ΒΡΟΧΗ πίπτει σιγαλή, ἀπαλή, ὡς δάκρυα ἡσύχως καταλειθόμενα ἐπὶ τοῦ προσκεφαλαίου, ἐν τῇ σιγῇ τοῦ κοιτῶνος, ἐπὶ τῇ ἀναμνήσει φευγαλέου ἀρώματος, ὅπερ αἱ αἰσθήσεις σου ἀνέπνεον ὑπεράνω τῶν ἀπαισιῶν ἀστών, οἵτινες ἀπ' αὐτῆς σὲ χωρίζουν.

Καὶ διαβηματίζων τὰς ἀτραπούς καὶ διασκελιζὼν τὰ μονοπάτια φέρεσαι ἀκουσίως ὅπου μαζὺ τῆς τὸ κάλλος τοῦ τοπείου ἐθαύμασες, ὅπου

εἰσέπνευσας μαζί της τὸ ἄρωμα τοῦ δάσους, ὅπου μαζί της ἤκουσες τοῦ πτηνοῦ τὸ ἄσμα ἢ τὸν ψίθυρον τῆς πεύκης. Καὶ ζητεῖς τὸν κλώνα εἰς ὃν ἐκρέμασες τὸ καπελάκι της, ὅξυνεις τὴν ὄρασιν διὰ τὴν ἀνεύρησιν τὰ ἔχνη τῶν μικροσκοπικῶν ποδῶν της. Καὶ ὁ κλών ἐκόπη καὶ τὰ ἔχνη ἐσβέσθησαν.

Ἄλλ' ἐδῶ, ἐδῶ, εἶχες ἀπομακρύνει τοὺς χαμηλοὺς κλάδους μικροσκοπικοῦ πεύκου καὶ τοὺς ἔδασες κόμπον διὰ τὰ μὴ ἐνοχλοῦν τὸ κεφαλάκι της, καὶ ἀπέκοψες τὴν δασεῖαν κόμην αὐθάδους κρίνου καὶ ἔκαμες μαλακὸν στρῶμα ἀπὸ ξηρὰ φύλλα πεύκου διὰ τὰ τῆς κάμης ὀλίγον τόπον τὰ καθίστη ἀναπαυτικά.

Ἐδῶ καθημένη καὶ παιζούσα μὲ τὴν ὀμπρέλλαν της σὲ ἐλάλει μὲ τὴν γλυκυτάτην παιδικὴν φωνήν της, ἐνῶ σὺ συγκεντρῶν ὀλόκληρον τὴν ψυχὴν σου εἰς τὰ μάτια σου τὴν παρετήρεις, τὴν ἐλάτρευες ἐν σιγῇ, ἀνίκανος ν' ἀρθρωσῆς μίαν λέξιν, ζῶν μόνον δι' αὐτῆς.

Καὶ τὸ στρῶμα τῶν φύλλων τοῦ πεύκου διέλυσεν ὁ ἀδιάφορος ποῦς τοῦ διαθῆτου, καὶ ὁ κόμβος τῶν κλάδων τοῦ πεύκου ἐλύθη.

Καὶ τίποτε, τίποτε δὲν ἀπέμεινε παρὰ ἡ ἀνάμνησις μόνη ἐκείνης καὶ ὁ πόνος, ὁ πόνος τῆς καρδιάς σου.

Συμφωνία εἰς la minore

Μακρὸς, ὀγκυρὸς, ὡς κόσμος κροτάλων πολλῶν ἀρμονία, ὡς δοῦπος βαθῆς πυρεβόλων κροτούντων, τῶν κυμάτων ὁ τρόμος τὴν ψυχὴν μου κηλεῖ.

✽

Τὴν τρικυμίαν αὐτῆς ὁ χορὸς τῆς θαλάσσης νὰ συμπνίξῃ δὲν δύναται. Ἄρμονία μόνον τελεῖα μεταξὺ αὐτῶν συμπληροῦται.

✽

Ὡς δ' εἰς τὸν *Σίγουρθ* τοῦ Βάγνερ τὸν χορὸν τῶν νυμφῶν τοῦ Βορρά ὁ εἰς τὰ ἄντρα σφηνούμενος ἄνεμος ρυθμίζει, οὕτω καὶ τῆς ψυχῆς μου τὴν βρέμουσαν τρικυμίαν τοῦ πελάγου; ἢ τρέλλα μουσικῶς πλαισιοῖ.

✽

Τὸ κῦμα, τὸ κῦμα ἐναλλάσσει, συμπλέκει, φιλεῖ καὶ ἐν τῇ ὑγρᾷ του ἀγκάλῃ, ὡς ἐν παλλεῦκῳ σαθάνῳ συγκλείει.

✽

Καὶ οἱ πόθει ἐν τῇ μακρᾷ αὐτῶν συμπλοκῇ, ἐν τῇ φλεγούσῃ καμίνῳ συμφύρονται καὶ συγκυλοῦνται, οὐδέποτε σβεννύμενοι, αἰείποτε ἀναζῶντες.

✽

Μικρά, ὡς βχμβκος πολύπη, λευκά, ἀμφικυρτα συννεφάκια ὁ βορρᾶς εἰς τὸ μέγα τοῦ οὐρανοῦ πέλαγος κυλεῖ. Καὶ φεύγουν καὶ τρέχουν.

✽

Καὶ αἱ ἀναμνήσεις μέσα στοῦ νοῦ μου τὸ ἀτελεῦττο στάδιον ἀρματοδρομοῦν χωρὶς τέρμα, χωρὶς ἀφετηρίαν.

Καὶ ἡ ψυχὴ μου, ἡ ψυχὴ μου θρηνεῖ, ἐνῶ τῆς θαλάσσης τὸ σῶμα ἀνάλγητον, παγερὸν παραμένει.

✽

Μακρὸς, ὀγκυρὸς, ὡς κόσμου κροτάλων πολλῶν ἄρμονία, ὡς δοῦπος βαθύς πυρεθῶλων κροτούντων τῶν κυμάτων ὁ τρόμος τὴν ψυχὴν μου κηλεῖ.

Ἵδρογραφία

Μικρά, τόση δὲ ἡ εἰκὼν.

Λευκοῦ ἀνάμνησις ὠχρά, ἐκ τριχάπτου τῆς Βαλεντίας τὸ πλαίσιον, ἀπολῆγον εἰς μικροσκοπικούς φιογγούς ἀνανακλῶντος εἰς τὸ ὕδωρ κυανοῦ.

Ἄπαλός, σιγηλὸς τοῦ ζωγράφου ὁ χρωστήρ ἐπὶ τοῦ ἐκ σινικῆς μετάξι πινάκος ὠλίσθησε καὶ τὸ καλλιτέχνημα ἐν τόνῳ φευγαλέῳ ἐνεπνεύσθη.

Ἰώδης ἡ ἐσθῆς, ἐσβεσμένος λευκὸς ὁ ἐκ τριχάπτων χιτῶν, ροδίζον τὸ θεῖον στήθος ἐλέγχων, ὕψῳς κυρταὶ τοῦ σώματος αἱ γραμμαὶ, τοῦ ὀρίμου σίτου τῶν γυμνῶν βραχιόνων τὸ χρῶμα.

Καὶ ἐπὶ τοῦ θεῖου πινάκος, ἐπὶ τῆς μάγου σιλιφίδος τοῦ σώματος τρεῖς ἰσχυρὰ χρώματος ἀστραπαί.

Πῦρ εἰς τοὺς ὀφθαλμούς.

Μέλαν διὰ τὴν κόμην. Ἐρυθρὸς ὁ ἐμβᾶς τοῦ μικροσκοπικοῦ ποδός.

(1899)

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Ι. ΣΠΑΝΔΩΝΗΣ

ΤΡΕΛΛΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Θ Ε Λ Ω

Θέλω νὰ ἦμαι αἰώνια κοντὰ σου,
καὶ τῆς καρδιᾶς μου νὰ σοῦ λέω τὰ
τραγοῦδια,
θέλω νὰ ραῖνω τὸ ἀφρόπλαστο κορμί σου,
μ' ἄθωα γλιοχρώματα τῆς γῆς λουλοῦδια.

✽

Θέλω ἄν ὄνειρο νὰ ἦναι ἡ ζωὴ μας,
θέλω ἀληθινὰ ν' ἀγαπηθοῦμε,
θέλω νὰ σῶσῃ ἡ φλόγα τῆς καρδιᾶς μου,
θέλω ποτὲ νὰ μὴ λησμονηθοῦμε.

✽

Θέλω νὰ γείρω ἴστα δικά σου στήθια,
καὶ μέσα ἔκει νὰ κοιμηθῶ παντοτεινά,
θέλω, μισοῦλα μου, τὰ μάτια μου νὰ
σῶσουν,
κοιτάζοντας τὰ μάτια σου τὰ γαλανά.

(1899)

I. A. B. M.

✽ Β Ε Δ Ο Υ Ϊ Ν Ο Ι ✽

